

2017

Wydawca:

Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

ul. Gombrowicza 19

01-682 Warszawa

telefon: +48 22 684 03 90

faks: +48 22 864 03 61

www.fdpa.org.pl

ISBN: 978-83-942485-5-0

2018© Copyright by Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część opracowania nie może być kopiowana, powielona lub rozpowszechniana bez uprzedniej pisemnej zgody Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa.

List od Rady Fundacji	2	
List od Zarządu Fundacji	3	
Misja Fundacji	5	
DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA	7	
Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych na terenach wiejskich	9	
Racjonalna i zasobooszczędna gospodarka zasobami w rolnictwie i na obszarach wiejskich	12	
Razem dla klimatu	14	
E-zasoby	19	
Konkurs „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość”	20	
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	23	
Program Pożyczkowy FDPA	24	
POŻYCZKOBIORCY	31	
Dieterig – Catering dietetyczny	32	
Atelier Amos	34	
Optyk	36	
Studio „PINEZKA”	38	
Media Factory	40	
Natur-Trend	41	
PODSUMOWANIE FINANSOWE	43	
ZESPÓŁ FUNDACJI I KONTAKT	51	
Rada Fundacji	53	
Zarząd Fundacji	53	
Pracownicy Fundacji	53	
Biuro w Warszawie	53	
Biuro terenowe w Nowym Sączu (woj. małopolskie)	54	
Biuro terenowe w Siedlcach (woj. mazowieckie)	54	
Biuro terenowe w Płocku (woj. mazowieckie)	54	
Biuro terenowe w Radomiu (woj. mazowieckie)	55	
Biuro terenowe w Zambrowie (woj. podlaskie)	55	
Biuro terenowe w Połczynie Zdrój (woj. zachodniopomorskie)	55	

Szanowni Państwo,

Rok 2018 ma dla naszej Fundacji szczególne znaczenie. W tym roku upływa 30 lat od daty zarejestrowania FDPA i rozpoczęcia jej działalności. Ta rocznica skłania do historycznej refleksji i podsumowań.

Z przyjemnością mogę stwierdzić, że te trzy dekady zostały dobrze wykorzystane przez osoby zaangażowane w działalność Fundacji: jej pracowników, Zarząd i Radę Programową. Fundacja rozwija się, prowadzi coraz szerszą działalność, dysponuje większymi funduszami oraz zdobyła mocną i szanowaną pozycję wśród organizacji pozarządowych wspierających rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

Oprócz poszerzającej się działalności mikropożyczkowej, Fundacja realizuje projekty badawczo-wdrożeniowe, informacyjne i upowszechniające wiedzę. W tym roku ukaże się już dziesiąty raport z cyklu: „Polska Wieś”, publikowany zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Raporty te stały się jednymi z najpowszechniej znanych w naszym kraju interdyscyplinarnych publikacji o rozwoju wsi. Ogłaszamy też dziesiątą edycję konkursu: „Polska wieś – dziedzictwo i przeszłość”. Fundacja rozwija działalność badawczą i edukacyjną w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych.

Osiągnięcia te stały się możliwe dzięki wielkiemu zaangażowaniu Zarządu i pracowników Fundacji, wspieranych przez członków naszej Rady. Składam im za to serdeczne podziękowania i życzę dalszych sukcesów w pracy na rzecz Fundacji, dobrze służącej rozwojowi polskiej wsi.

Z poważaniem,

Prof. dr hab. Jerzy Wilkin

Przewodniczący Rady Programowej FDPA

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością przekazujemy Państwu raport Roczny, stanowiący podsumowanie działań Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa w 2017 roku.

Dla rozwoju naszego programu pożyczkowego był to kolejny udany rok. Ponad 31,8 mln zł sfinansowało inwestycje i rozwój 260 przedsiębiorstw z sektora MŚP, w tym 44 nowoutworzonych. Fundusze na ten cel, wzorem lat ubiegłych, pochodziły zarówno ze środków własnych FDPA, jak i dofinansowania z Regionalnych Programów Operacyjnych, inicjatywy JEREMIE oraz PARP, dzięki któremu możliwe było utworzenie funduszu pożyczkowego dla przedsiębiorców z powiatu myślenickiego.

Działalność gospodarcza człowieka, w tym również działalność rolnicza sprawiają jednak, że nasilają się problemy związane z jakością środowiska naturalnego oraz niedoborem surowców naturalnych. Ze względu na skalę i natężenie wykorzystywania zasobów środowiska kluczowym dla Fundacji stało się skoncentrowanie na działaniach związanych ze stymulowaniem zrównoważonego rozwoju, mając na uwadze związek pomiędzy ochroną środowiska a rozwojem społeczno-gospodarczym.

Rok 2017 to czas zmian w regulacjach legislacyjnych dotyczących gospodarki wodnej w Polsce. Przejście na gospodarkę zasobooszczędną wymaga reorientacji nie tylko na poziomie polityki krajowej, ale przede wszystkim podniesienie świadomości użytkowników, czyli konsumentów, indywidualnych gospodarstw domowych,

przedsiębiorstw, władz lokalnych. Taki cel przyświecał działaniom podejmowanym w ramach projektu „Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych na terenach wiejskich” dofinansowanemu ze środków NFOŚiGW. Zrównoważona gospodarka zasobami wodnymi i wsparcie w realizacji polityki ekologicznej Polski, Dyrektywy Wodnej, Azotanowej wraz z identyfikacją i promocją dobrych praktyk będą celem kolejnych, realizowanych przez Fundację projektów.

W 2017 prace FDPA były skoncentrowane na kampaniach edukacyjnych, których celem było podnoszenie świadomości mieszkańców wsi, co w pełni realizowano podczas projektu „Racjonalna i zasobooszczędna gospodarka zasobami w rolnictwie i na obszarach wiejskich” realizowanemu ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Poprzez wydane publikacje wspieraliśmy rolników, doradców rolnych oraz pracowników samorządów lokalnych w tematyce gospodarki rolnej, ale również efektywnego wykorzystania energii w gospodarstwie rolnym.

W minionym roku realizowaliśmy również projekt „Razem dla klimatu”, dofinansowany ze środków NFOŚiGW, którego głównym zadaniem była aktywizacja społeczeństwa w zakresie realizacji kompleksowych projektów dotyczących efektywnego edukowania i informowania na temat adaptacji do zmian klimatu poprzez zorganizowany i cieszący się dużą popularnością konkurs grantowy.

Zupełnie nowe działania zostały podjęte w realizowanym z partnerami projekcie „E-zasoby w obszarze rolniczo leśnym z ochroną środowiska w dwóch grupach zawodów: leśno-ogrodniczym oraz rolno-hodowlanym”. Brak nowoczesnych materiałów dydaktycznych, które ułatwiłyby nauczycielom prowadzenie zajęć z języka obcego ukierunkowanego zawodowo był jednym z impulsów do realizacji projektu.

Miniony rok znacząco zapisał się również w historii konkursu „polska wieś – dziedzictwo i przyszłość”. Laure-

atką IX edycji została pani Anna Błachucka, autorka pracy pt. „Opłotki”. stanowiącej pasjonującą opowieść o życiu wsi Kozłowo w województwie świętokrzyskim.

W imieniu Zarządu składamy serdeczne podziękowania wszystkim pracownikom Fundacji, radzie oraz naszym partnerom i współpracownikom, za wkład i zaangażowanie w podejmowane przez nas działania.

Zarząd
Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

Misją Fundacji jest wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a w szczególności przedsiębiorczości i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy oraz zapewnienia równych szans kobietom, osobom bezrobotnym i młodzieży.

Misja Fundacji realizowana jest poprzez działalność mikropożyczkową i dotacje inwestycyjne na tworzenie i rozwój małych przedsiębiorstw na terenach wiejskich; programy rozwoju lokalnego, publikacje, opracowania i specjalistyczne raporty społeczno-ekonomiczne, obrazujące stan polskich obszarów wiejskich.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

OCRONA I KSZTAŁTOWANIE ZASOBÓW WODNYCH NA TERENACH WIEJSKICH

Okres realizacji: listopad 2016 – czerwiec 2017

Źródło finansowania: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Budżet projektu: 95 824,66 zł

Uczestnicy: przedstawiciele gmin (zwłaszcza wiejskich i miejsko-wiejskich), którzy odpowiadają za gospodarkę wodno-ściekową w gminie, urzędów marszałkowskich, parków narodowych, krajobrazowych, lasów państwowych, przedstawiciele Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, przedstawiciele ośrodków naukowych, doradcy rolni, przedsiębiorcy

Rok 2017 był czasem istotnych zmian w regulacjach legislacyjnych, odnoszących się do gospodarki wodnej w Polsce. Weszło w życie nowe Prawo wodne, wprowadzające nowe rozwiązania prawne, organizacyjne i instytucjonalne w gospodarowaniu wodami, które mają zapewnić trwałe i zrównoważone społeczno-gospodarcze rozwój, z uwzględnieniem potrzeb gospodarczego wykorzystania wód oraz zapewnieniem dostępności zasobów wodnych o odpowiedniej jakości i we właściwej ilości. W związku z powyższym za główny cel projektu „Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych na terenach wiejskich”, realizowanego przez Fundację na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa przyjęto podniesienie świadomości z zakresu ochrony wód na obszarach wiejskich, propagowanie innowacyjnych rozwiązań

gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony ekosystemów wód powierzchniowych z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Projekt był skierowany do mieszkańców wsi, ale przede wszystkim do lokalnych samorządów, na których spoczywa faktyczny obowiązek i odpowiedzialność za rozwiązywanie problemów związanych z gospodarką wodną i wodno-ściekową. Polska jest krajem stosunkowo ubogim w zasoby wodne, które cechuje duża zmienność czasowa i terytorialna. Skutkuje to powodziami, podtopieniami i okresami suszy hydrologicznej. Ponadto, stan naszych rezerw wodnych oceniany jest jako umiarkowany (45%) lub słaby, albo zły (ponad 20%). Rolnictwo, obok przemysłu, jest działem gospodarki najbardziej

uzależnionym od dostępności wody. Jest także jedną z branż odpowiedzialnych za jakość zasobów wodnych. Ważne jest, aby samorządy terytorialne miały nie tylko świadomość konieczności ochrony istniejących zasobów wodnych, ale również zostały wyposażone w środki finansowe i skuteczne narzędzia, które pozwolą na efektywną gospodarkę w tym zakresie.

W styczniu 2017 r. FDPA przeprowadziła badania ankietowe wśród gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, które wykazały najważniejsze problemy związane z gospodarką wodną i wodno-ściekową. Ankiety wypełniło 510 gmin (z czego 69% stanowiły gminy wiejskie, a 31% gminy miejsko-miejskie). Pomimo, iż prawie 82% respondentów wskazało, że w ich gminach funkcjonują centralne oczyszczalnie, to równocześnie w 86% gmin ich mieszkańcy korzystają z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków. Zapewne stanowi to jedną z przyczyn, że aż 50-60% ogólnej ilości azotu i 30-40% ogólnej ilości fosforu odprowadzanych wodami z terenu

Polski do Bałtyku jest pochodzenia rolniczego. Ma to znaczący wpływ nie tylko na jakość wód podziemnych lecz przede wszystkim odpowiada za eutrofizację i degradację wód powierzchniowych. Widocznymi konsekwencjami gwałtownej eutrofizacji wód jest pogorszenie się jej właściwości organoleptycznych, masowe zakwity sinic, w tym również ich gatunków uwalniających do wód silne toksyny, groźne dla ludzi i zwierząt.

28 lutego 2017 r. w Centrum Prasowym Polskiej Agencji Prasowej w Warszawie odbyła się konferencja pt. „Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych na terenach wiejskich”, będąca okazją do uświadomienia, że w obliczu zmian klimatycznych i nałożonych na Polskę zobowiązań międzynarodowych istnieje pilna potrzeba zdecydowanych działań, których efektem będzie skuteczna ochrona istniejących zasobów wodnych. Wymaga to zaangażowania instytucji odpowiadających za kształtowanie i realizację gospodarki wodnej i wodno-ściekowej na wszystkich szczeblach, jak również działań edukujących użytkowników w zakresie zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi. Uczestnicy konferencji mieli możliwość poznania innowacyjnych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na wsi i zagospodarowania wód opadowych, jak również nowych metod ochrony wód powierzchniowych i ekosystemów. Wśród zaproszonych gości i panelistów znaleźli naukowcy, przedstawiciele instytucji i ministerstw odpowiadających za gospodarkę wodną i wodno-ściekową a także przedstawiciele gmin (zwłaszcza wiejskich i miejsko-wiejskich), urzędów marszałkowskich, parków narodowych, doradcy rolni i organizacje pozarządowe.

Kolejnym elementem realizacji projektu była publikacja „Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych na terenach wiejskich” pod redakcją naukową prof. UP dra hab. Krzysztofa Józwiakowskiego i prof. UW dra hab. Waldemara Siudy, wydana w nakładzie 3 000 egzemplarzy. Opracowanie stanowi po części odpowiedź na potrzeby lokalnych samorządów. Jest kompendium podstawowej wiedzy oraz użytecznym narzędziem dla edukacji ekologicznej mieszkańców wsi. Publikacja została rozesłana do wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich w Polsce.

Promocja zrównoważonego rozwoju w środowisku mieszkańców wsi, rolników a zwłaszcza zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi i wsparcie w realizacji polityki ekologicznej Polski, Dyrektywy Wodnej, Azotanowej wraz z identyfikacją i promocją dobrych praktyk i innowacyjnych działań z zakresu gospodarki wodnej na wsi i zagospodarowania wód opadowych, jak również działań z zakresu ochrony wód powierzchniowych i ekosystemów stanowią obecnie obszar zainteresowań FDPA i będą celem kolejnych, realizowanych przez Fundację projektów.

Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych na terenach wiejskich

Foundation for the Development
of Polish Agriculture
Fundacja na Rozwój
Polskiego Rolnictwa

RACJONALNA I ZASOBOOSZCZĘDNA GOSPODARKA ZASOBAMI W ROLNICTWIE I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Okres realizacji: lipiec 2017 – październik 2017

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie, Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Budżet projektu: 107 029,20 zł

Uczestnicy: rolnicy, doradcy rolni, pracownicy samorządów lokalnych

Partnerzy: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiowie

W ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa zrealizowała operację „Racjonalna i zasobooszczędna gospodarka zasobami w rolnictwie i na obszarach wiejskich”, stanowiącą cykl wydawnictw skierowanych do rolników i doradców rolnych. Przedmiotem projektu było opracowanie i wydanie dwóch pierwszych zeszytów serii. Pierwszy z nich – „Metody ochrony i racjonalnej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich” dotyczył ochrony jakościowej

Metody ochrony
i racjonalnej
gospodarki wodnej
w rolnictwie
i na obszarach
wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”

„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Opracowanie realizowane w ramach Planu Działania na Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Publikacja opracowana przez Fundację na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

i ilościowej zasobów wodnych. W publikacji pokazano potrzebę oszczędnego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie, szczególnie w kontekście coraz bar-

dziej odczuwalnych zmian klimatycznych, ale także wdrażanej Dyrektywy wodnej i nowej ustawy Prawo wodne. W opracowaniu poruszono również problem zanieczyszczeń obszarowych, których przyczyną są zarówno niewłaściwe praktyki rolnicze, ale także nieprawidłowa gospodarka ściekami komunalnymi. Celem było merytoryczne wsparcie rolników i doradców rolnych oraz pracowników samorządów lokalnych w zakresie szeroko pojętej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich, poczynwszy od gromadzenia zasobów wody, poprzez jej oszczędne zużycie, po ograniczenie emisji zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych wywoływanych przez produkcję rolniczą, które pogarszają jakość zasobów, a często zagrażają zdrowiu ludności.

Drugi z zeszytów – „Efektywne gospodarowanie energią elektryczną i ciepłą w gospodarstwie rolnym” dotyczył efektywnego wykorzystania energii w gospodarstwie rolnym. Wskazywano również na zagrożenie, jakie niesie ze sobą problem niskiej emisji, dotychczas prawie niezauważany na obszarach wiejskich. Treść poszczególnych rozdziałów została tak opracowana, by stanowić dla czytelników zwarte i praktyczne kompendium, wspomagające podejmowanie decyzji w zakresie zasobooszczędnej gospodarki energetycznej, co stanowi korzyść zarówno ekonomiczną jak i środowiskową.

Każdy z zeszytów wydano w nakładzie 7000 egz. i rozdstrybuowano do wszystkich Wojewódzkich Ośrodków

Doradztwa Rolniczego i CDR Brwinów, oraz 3 jego oddziałów, które wykorzystują je w bieżącej pracy z rolnikami. Operacja przyczyniła się do wzrostu świadomości rolników i doradców rolnych z zakresu efektywnego gospodarowania zasobami w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

RAZEM DLA KLIMATU

Okres realizacji: grudzień 2015 – październik 2017

Źródło finansowania: Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Budżet projektu: 515 194,73 zł

Uczestnicy: lokalne społeczności

Głównym celem projektu „Razem dla klimatu” była aktywizacja lokalnych społeczności w zakresie efektywnego edukowania i informowania na temat adaptacji do zmian klimatu oraz przeciwdziałania jego skutkom i wpływu działań człowieka na poprawę stanu środowiska.

Projekt zakładał przeprowadzenie konkursu grantowego, który miał zachęcić społeczność lokalną do podejmowania działań przyjaznych środowisku poprzez mini-kampanie edukacyjno-informacyjne. Konkurs zaadresowano w szczególności do organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego, LGD, lokalnych liderów, ośrodków doradztwa rolniczego i innych podmiotów zainteresowanych działalnością na rzecz ekologii i adaptacji do zmian klimatu działających na terenie woj. mazowieckiego, łódzkiego, lubelskiego i świętokrzyskiego.

Wszystkie realizowane przedsięwzięcia posiadały wymiar edukacyjny i społeczny. Finansowanie danej inicjatywy zobowiązywało grantobiorców do podejmowania kolejnych działań podnoszących świadomość z zakresu problemów środowiska, atmosfery, klimatu i sposobów na ich rozwiązanie. Kolektywne rozwiązanie problemów

w ramach poszczególnych projektów powodowało zauważalną integrację środowisk lokalnych i wspólne działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego. W realizację inicjatyw zaangażowane były różne grupy społeczne: nauczyciele, uczniowie, rodzice, organizacje pozarządowe, uczelnie oraz jednostki samorządu.

Wiele z realizowanych projektów zostało poświęconych zagadnieniom ochrony zasobów wodnych. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Włodawie w projekcie „Szkolny ogród przyjazny środowisku” kładł nacisk na gospodarkę wodną, promując wykorzystywanie możliwości, jakie daje zbieranie wody deszczowej. Woda stanowiła także główny przedmiot przedsięwzięcia realizowanego przez firmę Ekostatus Consulting Agnieszka Hobot, „Projektu WOW! – czyli Wiedzy o wodzie”, w ramach którego przeprowadzono zajęcia edukacyjne w 10 podwarszawskich szkołach podstawowych, poruszając zagadnienia suszy i powodzi. Uwagę na zasoby wody zwracała również Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Ząbkach, która w ramach projektu „Woda darem życia”, przyjęła za główny cel uświadomienie uczniom, jak ważna dla zrównoważonego rozwoju jest ochrona środowiska, a w szczególności zasobów wodnych Ziemi. Temat zagospodarowania wód opadowych oraz konieczności podejmowania działań zmierzających do zatrzymywania wody w glebie stanowił także najważniejszy cel projektu „Każde drzewo i roślina wodę w glebie nam zatrzyma” Publicznej Szkoły Podstawowej w Bierwcach.

Z zadaniem wody ściśle wiązał się również projekt Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Wodyńskiej „Oczyszczenie stawu łazienkowego w Woli Wodyńskiej”. Poprzez jego realizację nastąpiła poprawa małej retencji, oczyszczono zbiornik wody i zmniejszyła się intensywność okresowych podtopień w okolicach stawu oraz uciążliwości związanych ze zlokalizowaną w sąsiedztwie stawu oczyszczalnią ścieków. Ponadto w towarzyszących projektowi działaniach edukacyjnych wzięło udział 65 uczniów szkół w Rudzie Wolińskiej i Wodyniach oraz 350 mieszkańców Woli Wodyńskiej. Tematyki wodnej dotyczyło też „Stworzenie kompleksowego systemu wczesnego ostrzegania powodziowego w Gminie Wyszków – etap I” autorstwa Urzędu Gminy Wyszków, polegającego na udoskonaleniu systemu interwencji przeciwpowodziowej poprzez stworzenie kompleksowego systemu wczesnego ostrzegania powodziowego w miejscowości Kamieńczyk. Projekt „Zagospodarowanie części terenu oczyszczalni ścieków oraz terenu wokół budynku administracyjnego ZGK w Urzędowie” polegał na zwiększeniu powierzchni biologiczno-czynnej wokół części terenu oczyszczalni

ścieków oraz terenu wokół budynku administracyjnego ZGK w Urzędowie poprzez posadzenie 700 drzew, krzewów i bylin. Wykonanie bioróżnorodnych nasadzeń stanowiło także cel projektu „Zwiększenie różnorodności gatunkowej roślin na terenie szkoły i odbudowa naturalnej retencji wodnej”, realizowany przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego im. Tadeusza Kościuszki w Łowiczu. W ramach grantu udało się stworzyć system nawadniający, wykonać wspomniane nasadzenia oraz przeprowadzić działania edukacyjne dla 600 uczniów. Z kolei LGD „Razem ku lepszej przyszłości” realizowała działanie „Przyrodnicze i edukacyjne zagospodarowanie oczka wodnego w Nurzynie, jako przykład łagodzenia zmian klimatycznych”, w ramach, którego zrewitalizowano oczko wodne o pow. 950 m² oraz podnoszono świadomość mieszkańców wsi na temat skali problemów w gospodarowaniu wodą i znaczeniu małej retencji w przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym na obszarze powiatu łukowskiego.

Zwiększenie obszarów zielonych stało się również głównym zadaniem projektu Gminy Wysokie „Widzę i działam dla klimatu”. Podczas działań edukacyjnych podkreślano znaczenie stanu środowiska przyrodniczego i jego wpływ na adaptację do zmian klimatu oraz rozwijano świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska naturalnego poprzez warsztaty i konkursy.

Wiele uwagi poświęcano zagadnieniom zmian klimatu. Promowanie strategii niskoemisyjnych oraz działań mitygracyjnych i adaptacyjnych do zmian klimatu oraz wzrost świadomości społecznej mieszkańców na temat wpływu zmian klimatu na jakość życia stało się celem „Debaty klimatycznej w Jezioranach”, realizowanej przez Gminę Jeziorany. W jej efekcie stało się możliwym wypracowanie wizji niskoemisyjnego rozwoju gminy. Problematykę zmian klimatu promowano też wśród najmłodszych. Przykładem może być projekt "Eko-przedszkolak" Przedszkola Miejskiego nr 49 w Łodzi.

Niezwykle ciekawym projektem było „Założenie pokazowo-doświadczalnej plantacji wieloletnich roślin ciepłolubnych” przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Inicjatywa miała na celu poprawę stanu środowiska oraz popularyzację gatunków roślin, przydatnych dla energetyki. Plantacja drzew tlenowych wpłynęła korzystnie na jakość powietrza uprzemysłowionej strefy miasta Lublin. Z ograniczaniem emisji zanieczyszczeń do środowiska związany był też projekt Fundacji Instytutu na rzecz Ekorozwoju „Kalkulator emisji CO₂ i oszczędności finansowych „EKO-SKNERA”, stanowiący internetowe narzędzie ilustrujące, że zachowania prośrodowiskowe

to wymierne korzyści dla naszych budżetów domowych. Z zagadnieniami czystego powietrza związany był również projekt „Ograniczenie emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza poprzez eliminowanie węglowych instalacji grzewczych” w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy Zespole Szkół nr 1 w Łaskarzewie. W działaniach edukacyjnych wzięło udział 394 uczniów. Poprawiono też stan techniczny systemu grzewczego szkoły.

W inicjatywach „Razem dla klimatu” mocno akcentowano przedsięwzięcia proekologiczne. Urząd Gminy Sadowne realizował zadanie „Wszystko w naszych rękach”, skupiając się na działaniach edukacyjnych na temat możliwości poprawy stanu środowiska oraz adaptacji do zmian klimatu, w które zaangażowano ponad 750 uczniów. Inicjatywę edukacyjną prowadziła także Szkoła Podstawowa w Nowym Grabiu. Likwidując nielegalne wysypisko śmieci i przeprowadzając rekultywację terenu kształtowano pośród uczniów właściwe, zgodne z etyką ekologiczną postawy wobec środowiska

i klimatu. Podobnie było w przypadku przedsięwzięcia pn. „Ekologicznie zakręcenie” Stowarzyszenia Franopol Sosnowa Kraina, które miało na celu efektywną edukację społeczeństwa lokalnego w zakresie odnawialnych źródeł energii. W trakcie zorganizowanego pikniku edukacyjnego poza prezentacją zakupionego sprzętu (2 lampy solarne i 3 zestawy solarne) przeprowadzono szkolenie nt. OZE. Kształtowanie prawidłowych postaw związanych z ochroną środowiska poprzez piknik ekologiczny realizował też Urząd Gminy Ostrówek, angażując czynnie ponad 300 mieszkańców. Z kolei Urząd Gminy Tyszowce realizował zadanie „Pamiętajmy o ogrodach”, w ramach którego przeszkolono około 150 uczniów, a zakupione w projekcie pomoce dydaktyczne będą wykorzystywane w przyszłości do prowadzenia zajęć warsztatowych.

Popularyzację wiedzy z zakresu ekologii prowadzono na różne sposoby. Lokalna Grupa Działania „Owocowy Szlak” przeprowadziła konkurs ekologiczny pn. „Obudźmy Ekoświadomość” dla młodzieży ze szkół podstawowych, aby już na tym etapie edukacji byli świadomi zagrożeń i mo-

żliwości ograniczenia zanieczyszczeń środowiska. Z kolei Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego Polskiej Akademii Nauk zapoznawał młodzież z zagadnieniem zmian klimatu poprzez warsztaty edukacyjne pt. „Wpływ zmian klimatu na środowisko, gospodarkę i społeczeństwo (zmiany, skutki i sposoby ich ograniczenia)”.

„Utworzenie banku informacji o stanie pogody dla miejscowości Jarosławice” to grant zrealizowany przez Gimnazjum im. Marszałka J. Piłsudskiego w Jarosławicach. Dzięki dofinansowaniu stworzono stację klimatyczną, dostarczającą informacji na temat standardowych parametrów określających stan pogody na terenie miejscowości Jarosławice, tj. temperatury powietrza, wilgotności względnej powietrza, ciśnienia atmosferycznego, prędkości i kierunku wiatru, opadów atmosferycznych i podnoszenie wiedzy nt. zmian klimatu i sposobów jego zapobiegania.

Ciekawą inicjatywą był także projekt Fundacji EKO-OSTOJA, polegający na ochronie tradycyjnego bartnictwa na terenie lasów państwowych i terenów przyrodniczo-ochronnych z uwzględnieniem nowych trendów w przyrodzie poprzez stworzenie stanowisk rozrodczych dla dziko żyjących pszczół.

Fundacja CampoSfera w ramach grantu założyła „Ogród społeczny w Klimontowie”. Stworzenie innowacyjnego permakulturowego terenu zielonego umożliwiło podwyższenie świadomości i wiedzy dotyczącej wpływu codziennych wyborów konsumpcyjnych na środowisko naturalne i zmiany klimatu.

Wśród grantobiorców znaleźli się również harcerze ze Związku Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka, których wieloaspektowe działania (np. warsztaty ekologiczne, konkursy, rajd) objęły swoim zasięgiem 618 osób.

Interesującym projektem były Eliminacje Regionalne „V Ogólnopolskiego Turnieju Maszyn Wiatrowych” w woj. lubelskim, świętokrzyskim oraz łódzkim zorganizowane przez Piaseczyńską Fundację Ekologiczną, w ramach których przeprowadzono trzy konkursy wojewódzkie, w których wzięło udział 281 uczniów i 69 opiekunów, którzy wykonali konstrukcje maszyn wiatrowych. Konkurs edukacyjny z zakresu odnawialnych źródeł energii „Czysta Energia” zaproponowała też Gmina Siedlce, która interesowała uczniów aktualnymi tematami dotyczącymi odnawialnych źródeł energii, które są ważne dla ochrony środowiska naturalnego oraz są bezpośrednio związane z życiem codziennym społeczeństwa.

Rola FDPA polegała nie tylko na pośrednictwie w dostarczeniu finansowania, ale również na wsparciu merytorycznym i technicznym w przygotowaniu i realizacji

projektów, oraz ich rozliczeniu. Każda z inicjatyw została zrealizowana zgodnie z harmonogramem i wszędzie osiągnięto zaplanowane rezultaty rzeczowe i ekologiczne. Po zakończeniu wszystkich działań w ramach poszczególnych projektów, przeprowadzono konkurs polegający na wyborze najciekawszego przedsięwzięcia w projekcie „Razem dla klimatu”. Głosowanie odbyło się za pośrednictwem strony internetowej projektu. Każdy mógł wziąć w nim udział i oddać jeden głos. Oddano łącznie 1 923 głosy. Dla trzech podmiotów z największą liczbą głosów przyznano nagrody rzeczowe. Ostatnim elementem projektu był monitoring przedsięwzięć oraz przygotowanie raportu podsumowującego cały projekt „Razem dla klimatu”.

OGÓLNOPOLSKI
V TURNIEJ MASZYN WIAТРOWYCH
FINAL - 10 GRUDNIA 2016 - PIASECZNO

ELIMINACJE REGIONALNE
Pokaż, że potrafisz skonstruować maszynę przetwarzającą energię niesioną przez wiatr na energię mechaniczną
Zbuduj turbinę wiatrową i wygraj atrakcyjne nagrody!

NAGRODY W KLASYFIKACJI GENERALNEJ
PODZAS TURNIEJU FINALOWEGO

I miejsce	1000 PLN +
II miejsce	750 PLN +
III miejsce	500 PLN +

Odsłonek satelity dla zwycięzcy konkursu

Atrakcyjne nagrody rzeczowe dla najlepszych drużyn klasyfikacji generalnej podczas eliminacji regionalnych

Pula nagród 30.000 PLN
1000 PLN dla opiekunów najlepszych drużyn nagrody ukoronoszą puchar Związku Harcerstwa Polskiego
Każdy zawodnik otrzyma upominek pamiątkowy

Organizator: **PFE** **SPD**
Partner honorowy: **MINISTERSTWO ŚRODOWISKA**
Razem dla klimatu

www.TurniejMaszyn.pl

E-ZASOBY

Okres realizacji: luty 2017 – październik 2018

Źródło finansowania: programy Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego

Budżet projektu: 1 495 440,00 zł

Uczestnicy: nauczyciele języka obcego, uczniowie szkół prowadzących nauczanie zawodowe

Partnerzy: Eduexpert Sp. z o.o., Funmedia Sp. z o.o.

Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa wraz z partnerami realizuje projekt pn. „E-zasoby w obszarze rolniczo leśnym z ochroną środowiska w dwóch grupach zawodów: leśno-ogrodniczym oraz rolno-hodowlanym”. Impulsem do podjęcia przedsięwzięcia był brak nowoczesnych materiałów dydaktycznych, które znacząco ułatwiłyby nauczycielom prowadzenie zajęć z języka obcego ukierunkowanego zawodowo.

Projekt „E-zasoby” jest realizowany w ramach Osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, w ramach Działania: 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki.

Celem projektu jest przygotowanie 10 materiałów multimedialnych (e-zasobów) w obszarze rolniczo-leśnym z ochroną środowiska w dwóch grupach zawodów: leśno-ogrodniczym oraz rolno-hodowlanym.

E-zasoby są opracowywane zgodnie z metodyką nauczania języków obcych oraz z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego. Poza wartością merytoryczną materiały będą posiadać również interesującą formę graficzną, opartą o nowoczesne technologie multimedialne. Przystępna platforma nauczania ułatwi przyswajanie wiedzy i umożliwi wykorzystanie w nauczaniu języka obcego elementów edukacji medialnej i e-learningu.

Z przygotowanych przez FDPA e-zasobów do 10 obszarów zawodowych w języku angielskim będą mogli skorzystać nauczyciele języka obcego i uczniowie szkół prowadzących nauczanie zawodowe w takich branżach jak: rolnictwo, leśnictwo, weterynaria, hodowla koni, jeździectwo, rybactwo śródlądowe, geologia, ochrona środowiska, ogrodnictwo, pszczelarstwo.

E-ZASOBY

Okres realizacji: luty 2017 – październik 2018

Źródło finansowania: programy Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego

Budżet projektu: 1 495 440,00 zł

Uczestnicy: nauczyciele języka obcego, uczniowie szkół prowadzących nauczanie zawodowe

Partnerzy: Eduexpert Sp. z o.o., Funmedia Sp. z o.o.

Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa wraz z partnerami realizuje projekt pn. „E-zasoby w obszarze rolniczo leśnym z ochroną środowiska w dwóch grupach zawodów: leśno-ogrodniczym oraz rolno-hodowlanym”. Impulsem do podjęcia przedsięwzięcia był brak nowoczesnych materiałów dydaktycznych, które znacząco ułatwiłyby nauczycielom prowadzenie zajęć z języka obcego ukierunkowanego zawodowo.

Projekt „E-zasoby” jest realizowany w ramach Osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, w ramach Działania: 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki.

Celem projektu jest przygotowanie 10 materiałów multimedialnych (e-zasobów) w obszarze rolniczo-leśnym z ochroną środowiska w dwóch grupach zawodów: leśno-ogrodniczym oraz rolno-hodowlanym.

E-zasoby są opracowywane zgodnie z metodyką nauczania języków obcych oraz z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego. Poza wartością merytoryczną materiały będą posiadać również interesującą formę graficzną, opartą o nowoczesne technologie multimedialne. Przystępna platforma nauczania ułatwi przyswajanie wiedzy i umożliwi wykorzystanie w nauczaniu języka obcego elementów edukacji medialnej i e-learningu.

Z przygotowanych przez FDPA e-zasobów do 10 obszarów zawodowych w języku angielskim będą mogli skorzystać nauczyciele języka obcego i uczniowie szkół prowadzących nauczanie zawodowe w takich branżach jak: rolnictwo, leśnictwo, weterynaria, hodowla koni, jeździectwo, rybactwo śródlądowe, geologia, ochrona środowiska, ogrodnictwo, pszczelarstwo.

KONKURS „POLSKA WIEŚ – DZIEDZICTWO I PRZYSZŁOŚĆ”

Okres realizacji: styczeń 2017 – marzec 2018

Źródło finansowania: środki własne Fundacji

Uczestnicy: mieszkańcy wsi, przedstawiciele świata nauki, studenci, dziennikarze, regionaliści, publicyści

Patronat honorowy: Polski Komitet ds. UNESCO

Patronat medialny: KulturaLudowa.pl;

WitrynaWiejska.org.pl

Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa już od 9 lat ogłasza konkurs „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość” na prace dotyczące polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich.

Polska wieś i rolnictwo są istotną częścią naszej tożsamości. Szczególną ich wartością jest dziedzictwo kulturowe, na które składają się dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń oraz dorobek naszych czasów. Dziedzictwo polskiej wsi to nie tylko architektura, sztuka, ale także tradycyjne obrzędy, zwyczaje oraz formy gospodarowania (sposoby uprawy, tradycyjne gatunki hodowanych zwierząt i uprawianych roślin). Niewiele z tych elementów przetrwało i zachowało się dla przyszłych pokoleń. Dlatego tak ważne są działania, których celem jest ochrona spuścizny po naszych przodkach.

W skład Kapituły wchodzi wybitni naukowcy, zaangażowani w promocję polskiego rolnictwa i dorobku kultu-

rowego wsi. Wśród jej członków znajdują się: prof. dr hab. Jerzy Wilkin (przewodniczący Kapituły), dr Andrzej Hałasiewicz, dr Dorota Klepacka-Sulima, dr Barbara Perepeczko, prof. dr hab. Józef Styk oraz prof. dr hab. Roch Sulima.

Zgodnie z regulaminem laureaci otrzymują nagrody pieniężne w wysokości 5 tys. zł oraz możliwość wydania nagrodzonej pracy, w nakładzie ustalonym przez Kapitułę Konkursu, w Wydawnictwie Naukowym Scholar.

W IX edycji konkursu „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość” zgłoszono 23 prace, 6 w pierwszej kategorii i 17 w kategorii drugiej. Autorami nadesłanych prac konkursowych są nie tylko przedstawiciele świata nauki, ale także studenci badający zjawiska społeczne, regionaliści i pasjonaci historii, którzy z zapałem opisują tradycje polskiej wsi z różnych regionów kraju.

Pośród opracowań znalazły się prace magisterskie i doktoraty, monografie wsi, cenne wspomnienia, zbiory wierszy, osobiste refleksje i pamiętniki. Autorzy w swoich pracach podejmowali różnorodną tematykę. Najwięcej prac nadesłano z województwa mazowieckiego, wielkopolskiego i dolnośląskiego.

W IX edycji Konkursu, w kategorii pierwszej, obejmującej prace naukowe, popularno-naukowe i inne prezentujące szczególnie inspirujące i innowacyjne spojrzenie na problematykę rozwoju wsi nie przyznano nagrody głównej.

Wyróżniono dwie prace autorstwa:

- Joanny Mroczkowskiej pt. „Polityka smaku. Rola jedzenia w tworzeniu w podtrzymywaniu i negocjowaniu więzi społecznych i rodzinnych w Dąbrowie Białostockiej i okolicach”,
- Magdaleny Sternickiej-Kowalskiej pt. „Formy ruchliwości przestrzennej mieszkańców gminy podmiejskiej”.

W kategorii drugiej, w której złożono prace prezentujące dorobek kulturowy kraju i regionu, opisujące inicjatywy lokalne, dziedzictwo historyczne wsi (monografie wsi, archiwalne zbiory zdjęć stanowiące element dokumentacji, pamiętniki) laureatką została pani Anna Błachucka, autorka pracy pt. „Opłotki”. Utwór ten to pasjonująca opowieść o życiu wsi Kozłowo mieszczącej się w województwie świętokrzyskim. Jest to udana literacko i faktograficznie próba odnowienia związku z chłopskim rodowodem, akt podtrzymania ciągłości kulturowej. Wyróż-

niono również pracę pana Marcina Skowrońskiego pt. „Kwietnik w Sikorzu – szkice z przeszłości wsi”.

Uroczystą galę zaplanowano z wręczeniem nagród zaplanowano na marzec 2018 r. Wyrażamy nadzieję, że książka laureatki konkursu stanie się interesującą lekturą nie tylko dla mieszkańców opisywanego regionu, ale również dla Czytelników poszukujących ciekawych informacji związanych z tematyką kulturowego dziedzictwa polskiej wsi.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Program Pożyczkowy FDPA

Fundusz pożyczkowy FDPA został utworzony przez władze Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa w 1993 roku w celu wsparcia społeczności wiejskiej w okresie transformacji gospodarczej i dostosowywania polskiego rolnictwa do funkcjonowania w ramach struktur Unii Europejskiej. Wiedząc, że większość osób dotkniętych konsekwencjami prywatyzacji państwowych gospodarstw rolnych nie znajdzie zatrudnienia w rolnictwie, Fundacja postanowiła skoncentrować się na promowaniu przedsiębiorczości i tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i w małych miastach. Najważniejsze było to, aby pomóc mieszkańcom gmin wiejskich i miejsko-wiejskich przekwalifikować się, zdobyć nowe umiejętności, żeby wesprzeć ich poprzez szkolenia, usługi doradcze, dotacje i pożyczki na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Pierwszy w Polsce mikro-pożyczkowy program obsługujący obszary wiejskie województw: małopolskiego, podlaskiego, mazowieckiego i zachodniopomorskiego został utworzony dzięki dofinansowaniu Polsko – Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości, Caritasverband Deutschland oraz Levi Strauss Corporation. Fundacja otrzymała do dyspozycji 3 mln złotych. Od tego czasu FDPA pozyskało dodatkowe fundusze od licznych krajowych, zagranicznych i międzynarodowych organizacji i instytucji, w tym również od Unii Europejskiej i nieprzerwanie wspiera polskich przedsiębiorców.

zarówno do firm, które prowadzą swoją działalność od dłuższego czasu, jak i tych w trakcie organizacji, które nie mają jeszcze doświadczenia, tzw. start-upów. Realizowane przez nas programy mają na celu: zachęcanie do zakładania i rozwijania własnych firm, pomoc w prowadzeniu działalności gospodarczej, zapewnienie źródeł finansowania firmowych planów rozwoju, pomoc w podnoszeniu konkurencyjności oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Oferujemy wsparcie finansowe w formie niskoprocentowanych pożyczek, które mają na celu nie tylko zaspokojenie inwestycyjnych, obrotowych i doraźnych potrzeb finansowych drobnych firm, ale w dużej mierze także aspekt edukacyjny, ponieważ kierowane są między innymi do osób, które nie korzystały dotychczas z zewnętrznych źródeł finansowania.

Nasza działalność pożyczkowa prowadzona jest za pośrednictwem sześciu oddziałów zlokalizowanych na terenie województw: mazowieckiego – w Płocku, Siedlcach i Radomiu, podlaskiego – w Zambrowie, zachodniopomorskiego – w Połczynie Zdroju oraz małopolskiego – w Nowym Sączu.

Rok 2017 był dla nas rokiem intensywnej pracy nad realizacją projektów pożyczkowych dofinansowanych przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2007-2013. Kontynuowaliśmy realizację następujących projektów:

- **Fundusz Pożyczkowy Janosik** – dofinansowany w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.
- **Fundusz Pożyczkowy Sami Swoi** – dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. podlaskiego.
- **Fundusz Pożyczkowy MIŚ** – dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. mazowieckiego.

oraz zakończyliśmy realizację projektu:

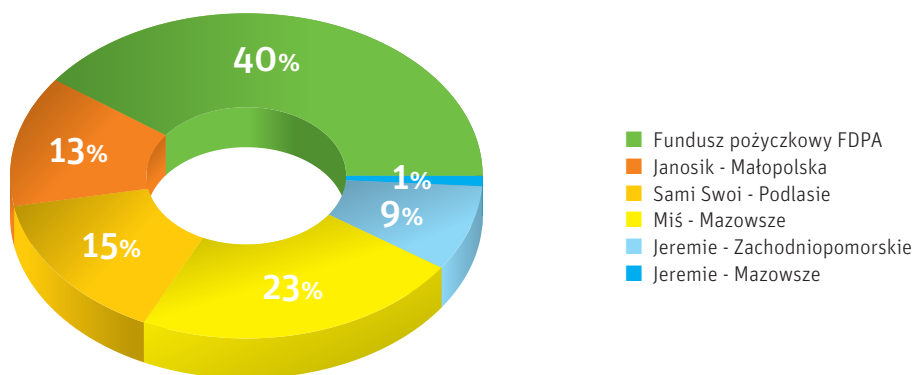
- **Fundusz Pożyczkowy dla Województwa Zachodnio-pomorskiego w ramach inicjatywy JEREMIE** – dofinansowany w 2016 r. kwotą 6 mln zł w formie pożyczki globalnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. zachodnio-pomorskiego.

W roku 2017 realizowaliśmy również projekt współfinansowany przez PARP ze środków budżetu państwa, dzięki któremu utworzony został fundusz pożyczkowy dla przedsiębiorców z powiatu myślenickiego.

Źródła finansowania Funduszu Pożyczkowego FDPA

Na koniec 2017r. wartość kapitału pożyczkowego pozostającego w dyspozycji FDPA wynosiła ponad 97mln zł. Z czego ponad 70 mln zł, a więc 72%, zaangażowane było w pożyczki. Współczynnik strat wynosił 0,13% przy łącznej kwocie wypłaconych od początku działalności funduszu pożyczek, wynoszącej ponad 369 mln zł. Łączna liczba wypłaconych od początku działalności pożyczek to ponad 7,8 tys., a średnia wartość to 47 tys. zł.

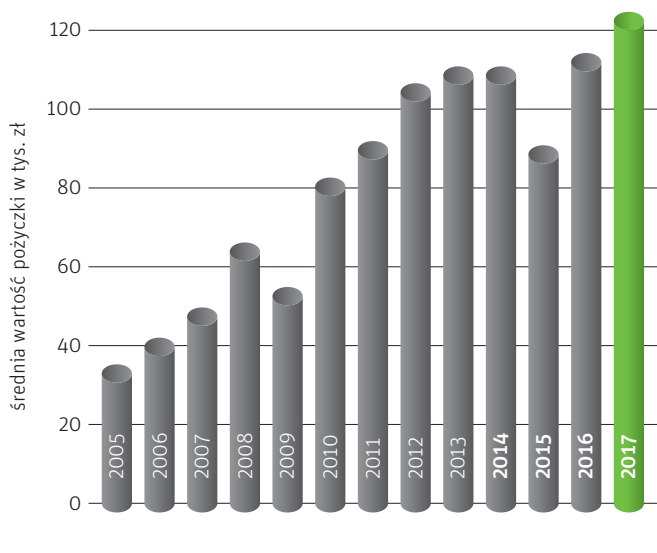
Środki pozyskane z Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2007-2013, nadal stanowią ponad 60% kapitału pożyczkowego mają one jednak charakter zwrotny ich zwrot będzie następował sukcesywnie.

Rys. 1. Struktura kapitału pożyczkowego.

Średnia wartość pożyczki

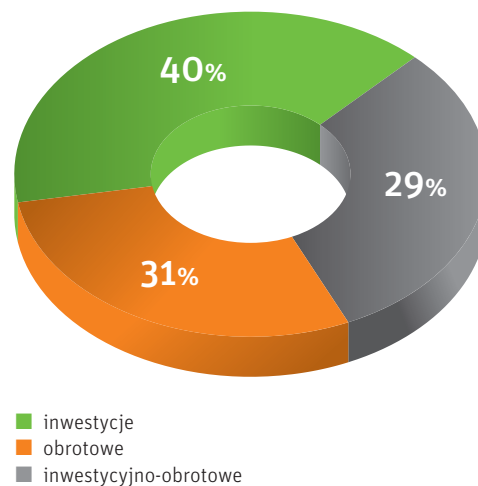
W 2017 r. wypłaciliśmy 260 pożyczek na łączną kwotę ponad 31,8 mln zł. Oznacza to wzrost akcji pożyczkowej przy porównaniu ogólnej wartości wypłaconych pożyczek w stosunku do roku 2016 o 14%. W analizowanym okresie wzrosła średnia wartość pożyczek wypłacanych z 111,9 tys. zł w 2016 r. do 122,4 tys. zł w roku 2017 (wzrost o 9%).

Rys. 2. Średnia wartość pożyczki.

Cel pożyczki

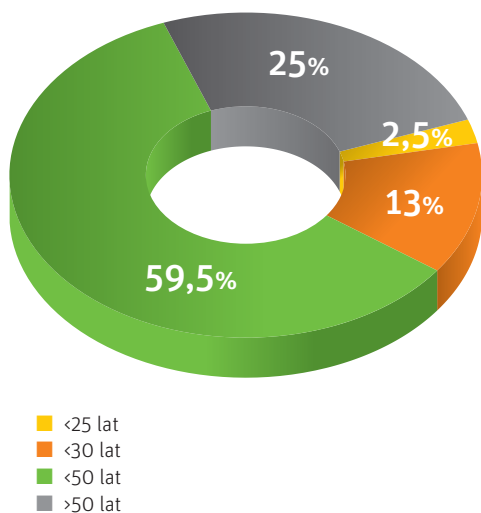
Wśród wypłaconych w 2017 r. pożyczek dominowały pożyczki przeznaczone na cele inwestycyjne. Stanowiły one 40% wszystkich udzielonych przez nas pożyczek. Na pożyczki mieszane, a więc finansujące zarówno cele obrotowe jak i inwestycje, przeznaczono 29%, a na pożyczki obrotowe - 31% kapitału wypłaconego ogółem w 2017 r.

Rys. 3. Cel pożyczki.

Wiek pożyczkobiorcy

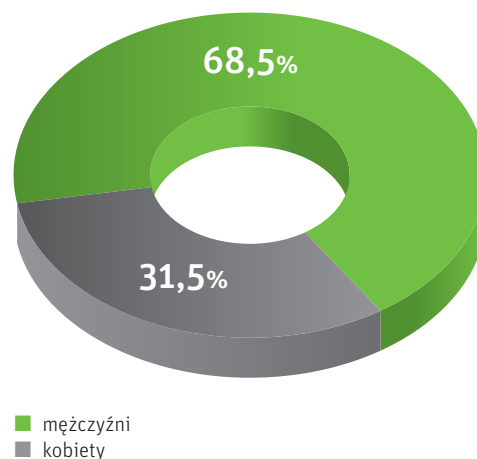
Odbiorcami naszych pożyczek, podobnie jak w latach ubiegłych, były głównie osoby w przedziale wiekowym 30-50 lat – stanowiły one 59,36% wszystkich klientów. Drugą pod względem liczebności grupę stanowili pożyczkobiorcy w przedziale wiekowym 50+ (25,1%), a najmniej liczną grupę, podobnie jak w latach ubiegłych, stanowiły osoby poniżej 30 roku życia (15,54%).

Rys. 4. Wiek pożyczkobiorcy.

Płeć pożyczkobiorcy

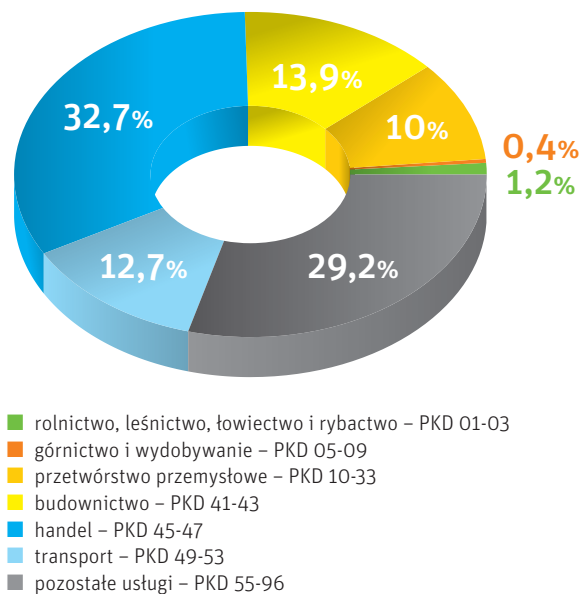
Wśród przedsiębiorców, którzy zaciągnęli u nas pożyczkę w 2017 r., nadal dominowali mężczyźni stanowiąc prawie 68,5 % ogółu pożyczkobiorców. Sytuacja ta utrzymuje się na zbliżonym poziomie od kilku lat (wzrost udziału kobiet o 1,5% w stosunku do roku 2016).

Rys. 5. Płeć pożyczkobiorców.

Typ działalności gospodarczej

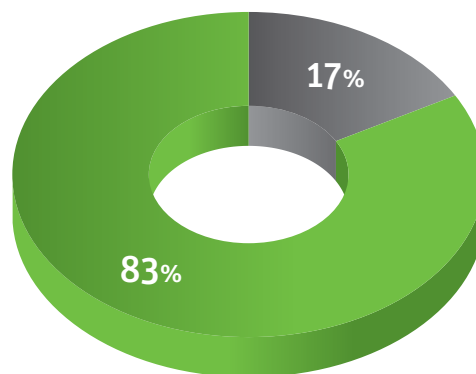
Ponad 29,23% finansowanych przez nas działalności gospodarczych związanych było z usługami. To znaczny spadek w stosunku do roku ubiegłego, w którym firmy o tym profilu stanowiły pierwszą co do liczebności grupę odbiorców usług finansowych FDPA (44%). 32,69% działalności spośród kredytowanych powiązana była z handlem. 13,85% to firmy budowlane, około 10% to firmy produkcyjne, 12,69% to firmy transportowe, a pozostałe 1,53% naszych klientów działa w innych branżach, w tym w rolnictwie.

Rys. 6. Typ działalności gospodarczej.

Status działalności

Ponad 83% środków z pożyczek przeznaczonych zostało na dofinansowanie działalności gospodarczych funkcjonujących na rynku powyżej dwóch lat. Nowopowstałe przedsiębiorstwa stanowiły blisko 17% ogółu finansowanych działalności gospodarczych, o 2% więcej niż w roku 2016.

Rys. 7. Status działalności.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

POŻYCZKOBIORCY

DIETERIG – CATERING DIETETYCZNY

NAZWA FIRMY: JAROSŁAW GOŁYŹNIAK – FIRMA HANDLOWO USŁUGOWA STAROWIEJSKA

BENEFICJENT: JAROSŁAW GOŁYŹNIAK

ROK ZAŁOŻENIA: 2010

LOKALIZACJA: STARA WIEŚ (WOJ. MAŁOPOLSKIE)

WWW: WWW.DIETERING.COM

KILKA SŁÓW O FIRMIE:

Podstawą działalności firmy jest przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych. Głównym produktem jest catering dietetyczny, który jest dostarczamy codziennie pod wskazane przez klientów adresy. Firma powstała z pasji do gotowania i zdrowego odżywiania. Zespół tworzą kucharze z wieloletnim doświadczeniem, dietetycy oraz osoby zaangażowane w promowanie zdrowego, zrównoważonego i nowoczesnego sposobu odżywiania. Dietering udowadnia, że odchudzanie może być prawdziwą kulinarną przyjemnością. Zdrowe odżywianie to nie tylko odchudzanie, diety ale przede wszystkim styl życia. – *Zdajemy sobie sprawę, że większość ludzi żyje w ciągłym biegu i czasem ciężko połączyć życie zawodowe, rodzinne i jeszcze myśleć o zdrowym trybie życia. Dlatego wychodzimy naprzeciw oczekiwaniom naszych klientów. Dostarczamy posiłki do ponad 80 miejscowości w całej Polsce, stale powiększając naszą strefę bezpłatnej dostawy. Stały kontakt z naszymi klientami pozwala nam na coraz wyższe stawianie sobie poprzeczki i podnoszenie jakości zarówno potraw jak i usług* – wyjaśnia pan Jarosław Gołyźniak, właściciel firmy.

W oferowanych przez Dietering daniach połączono smaki z różnych zakątków świata, wybierając przy tym starannie wyselekcjonowane produkty. – *Nigdy nie chodzimy na skróty i nie uznajemy kompromisów w wyborze składników naszych posiłków. Zaopatrujemy się u regionalnych, sprawdzonych dostawców. Od wielu lat klienci oddają swoje zdrowie w nasze ręce okazując tym samym zaufanie jakim nas darzą, wielokrotnie doceniając to w czym jesteśmy najlepsi. Dzięki temu zostaliśmy nagrodzeni statuetkami: Najlepsze diety 2016, Lider wśród cateringów dietetycznych oraz Hit konsumenta 2017 roku* – dodaje pan Jarosław.

INWESTYCJA – PRZEZNACZENIE POŻYCZKI:

Firma zaczęła się rozwijać bardzo szybko. Poszerzono zasięg rynku o województwa wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, pomorskie. Pojawiło się więcej zamówień i jednocześnie zaczęto brakować miejsca w budynku firmy. Właściciel postanowił dokonać rozbudowy istniejącego zakładu produkcyjnego. Początkowo wydatki inwestycyjne pokrywane były z zysków z bieżącej działalności, jednak chcąc przyspieszyć prace pan Jarosław rozpoczął poszukiwania dogodnego finansowania i w ten sposób znalazł ofertę pożyczkową FDPA, w której odpowiadały mu warunki finansowania. Udało się już dobudować pomieszczenie do pakowania produktów. Pożyczka udzielona przez FDPA została przeznaczona na rozbudowę zakładu produkcyjnego oraz zakup surowców do produkcji w związku z ciągłym poszerzaniem zasięgu naszej działalności.

PLANY ROZWOJU FIRMY:

W tym roku właściciel planuje dokończyć prace związane z rozbudową budynku produkcyjnego. W części pierwotnie istniejącego budynku prowadzone są prace adaptacyjne, usprawniające komunikację. Dobudowywane jest też piętro, gdzie będą pomieszczenia biurowe. W ostatniej fazie budowy znajduje się parking i plac manewrowy, realizowane będzie ze środków FDPA. Pośród planów rozwoju firma wdraża produkty kosmetyczne tj: witaminę C do twarzy w 100% naturalną oraz olej magnezowy również w 100% naturalny.

ATELIER AMOS

NAZWA FIRMY: AMOS ALEKSANDRA KLIMCZEWSKA

BENEFICJENT: ALEKSANDRA KLIMCZEWSKA

ROK ZAŁOŻENIA: 2017

LOKALIZACJA: PŁOCK (WOJ. MAZOWIECKIE)

WWW: WWW.FACEBOOK.COM/AMOSBYAK

KILKA SŁÓW O FIRMIE: Atelier Amos to miejsce w którym – jak mówi pani Aleksandra Klimaszewska, właścicielka firmy – każda kobieta może choć przez chwilę zapomnieć o codzienności i pomyśleć tylko o sobie. Założycielka sklepu od zawsze interesowała się modą i projektowaniem oraz marzyła o posiadaniu własnej kolekcji i marki odzieżowej.

We wrześniu 2017 r., pani Aleksandra postanowiła marzenia przełożyć na rzeczywistość i otworzyła swoją działalność, którą początkowo prowadziła w miejscu swojego zamieszkania, a po otrzymaniu wsparcia z FDPA otworzyła butik.

Wybierając się do Amos już od wejścia czuć elegancję, profesjonalizm oraz pomocną dłoń pani Aleksandry, która z ogromnym zaangażowaniem i przyjaznym nastawieniem otacza każdą osobę, która odwiedza jej butik.

W Amos klientki nie tylko są w stanie czuć się wyjątkowo, ale również mogą liczyć na pomoc w doborze odpowiednich stylizacji ze strony właścicielki, która posiada doświadczenie w pracy jako stylistka, uczestnicząc w licznych pokazach mody i sesjach zdjęciowych orga-

nizowanych w Płocku i okolicy. Pani Aleksandra współpracuje również z osobami znanymi w branży modowej i kosmetycznej w całym kraju.

INWESTYCJA – PRZEZNACZENIE POŻYCZKI:

– Na rozpoczęcie działalności otrzymałam dotację z Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku. Niestety tych środków i moich oszczędności nie wystarczyło, aby sfinansować wszystkie niezbędne cele, w związku z czym postanowiłam poszukać finansowanie w postaci pożyczki. Przy tak krótkim okresie prowadzenia działalności nie mogłam liczyć na jakiegokolwiek kredyt w banku lub dotację. Wówczas z pomocą przyszła moja księgowa, z której polecenia trafiłam do biura terenowego Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa w Płocku – wyjaśnia właścicielka Atelier. Pożyczka w FDPA została przeznaczona na remont i wyposażenie butików oraz na zakup towarów i materiałów, niezbędnych do stworzenia własnej kolekcji.

PLANY ROZWOJU FIRMY:

Obecnie butik Amos rozwija się bardzo dynamicznie, jednak do pełnej realizacji swoich planów i marzeń pani Aleksandra potrzebuje dokończyć swoją pracownię, uruchomić własną kolekcję Amos by AK i realizować się jako projektantka, wykonując projekty na indywidualne potrzeby klientek, jak i tworząc kolekcje w pełnej rozmiarówce.

W planach Amos jest również organizacja raz w miesiącu spotkań dla Pań, podczas których będą omawiane najnowsze trendy w stylizacjach. Klientki Amos będą mogły skorzystać z porad fryzjerki i kosmetyczki. Dodatkowo na zakończenie każdego spotkania będzie wykonywana jedna pełna stylizacja wybranej klientki. W okresie letnim, jeśli będzie zainteresowanie, podczas spotkań będzie odbywał się dodatkowo pokaz mody Amos.

OPTYK

NAZWA FIRMY: OPTYK HELENA I JACEK MIANOWSCY SPÓŁKA CYWILNA

BENEFICJENT: HELENA I JACEK MIANOWSCY

ROK ZAŁOŻENIA: 1998

LOKALIZACJA: ŚWIDWIN (ZACHODNIOPOMORSKIE)

WWW: WWW.OPTYK.WER.PL

KILKA SŁÓW O FIRMIE:

„Dwadzieścia lat minęło... – historia sukcesu”

Firma „OPTYK” Helena i Jacek Mianowscy to małe rodzinne przedsiębiorstwo, istniejące na rynku już od 1998 roku. Stanowi kontynuację wieloletnich tradycji przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Oboje małżonkowie są absolwentami Optyki Okularowej w Łodzi i Optometrii wydziału Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dlatego służą swoim doświad-

zeniem i wiedzą, którą starannie pogłębiają, uczestnicząc w licznych szkoleniach.

Pierwszy z dwóch salonów optycznych państwa Mianowskich powstał w Świdwinie. Początkowo oferta obejmowała jedynie sprzedaż okularów. W kolejnych latach firma zaczęła dynamicznie inwestować w zakup sprzętu optycznego do badania wzroku. Profesjonalnie wyposażone salony optometryczne oraz wysokiej jakości sprzęt optyczny umożliwia precyzyjny dobór korekcji wad wzroku.

INWESTYCJA – PRZEZNACZENIE POŻYCZKI:

Rok 2014 to niezwykle ważny czas w historii tej małej firmy, kiedy to zapadła decyzja o realizacji nowego przedsięwzięcia mającego na celu uruchomienie drugiego salonu optycznego w Kołobrzegu. Przedsięwzięcie to okazało się „strzałem w dziesiątkę”. Było to wszystko możliwe, między innymi dzięki wsparciu finansowemu z FDPA.

Długoletni staż pracy owocuje ogromną wiedzą i doświadczeniem, co zapewnia najwyższy poziom świadczonych usług. Współpraca z wiodącymi dostawcami i wytwórcami branży optycznej pozwala na oferowanie produktów bardzo wysokiej klasy, w szerokim wachlarzu cenowym.

Produkty i kolekcje są stale uzupełniane i uaktualniane zgodnie ze standardami optyki oraz trendami mody. Firma jest sprzedawcą między innymi takich marek jak: Christian Dior, Ray Ban, Gucci, Hugo Boss, Rodenstock, Versace czy Mexx.

PLANY ROZWOJU FIRMY:

Firma kładzie duży nacisk na indywidualne podejście do problemów klientów. Stawia na profesjonalizm i nowoczesność w połączeniu z praktycznością. – *Pasjonuje nas to co robimy, bo z nami zobaczysz więcej* – tak mówią o swojej pracy właściciele.

STUDIO „PINEZKA”

NAZWA FIRMY: STUDIO EDUKACJI I ORGANIZACJI IMPREZ „PINEZKA” MAŁGORZATA STANISŁAWSKA-KŁOSIEWICZ

BENEFICJENT: MAŁGORZATA STANISŁAWSKA-KŁOSIEWICZ

ROK ZAŁOŻENIA: 2014

LOKALIZACJA: RADOM (WOJ. MAZOWIECKIE)

WWW: WWW.PINEZKA.EDU.PL

KILKA SŁÓW O FIRMIE:

Firma „Pinezka” działa w obszarze form edukacji pozaszkolnych i zajmuje się organizacją imprez. Prowadzi zajęcia artystyczne, warsztaty dla grup zorganizowanych, urodziny, animacje okolicznościowe, szkolenia dla nauczycieli oraz sezonowo kolonie, obozy oraz półkolonie. „Pinezka” jest liderem animacji czasu wolnego w Radomiu. – *Zespół dzieli się ze wszystkimi dziećmi swoją pasją. Stara się zrealizować marzenia najmłodszych klientów. To oni wyznaczają nam poprzeczki, do których się dostosowujemy*” – mówi pani Małgorzata Stanisławska-Kłosiewicz, założycielka i właścicielka firmy. – *„Pinezka” powstała dzięki fascynacji światem dziecka. Z pasji stworzono miejsce przyjazne, ciepłe, bezpieczne i miłe dla każdego. Rozwijanie wyobraźni,*

twórczości oraz podtrzymywanie pogody ducha dziecka stało się naszym najważniejszym celem. Te cele realizowane są w dwóch lokalizacjach m.in. w świetlicy nazwanej „Cztery Słonie” – dodaje.

INWESTYCJA – PRZEZNACZENIE POŻYCZKI:

Dzięki wsparciu finansowemu FDPA przeznaczonemu na rozwój przedsiębiorstwa poprzez zakup wyposażenia, mebli, wykładziny i zabawek do nowo otwieranej sali zabaw – został otwarty punkt opieki dziennej dla najmłodszych pod nazwą „Cztery Słonie”. Było to konsekwencją planów rozwoju firmy i odpowiedzią na zapotrzebowanie ze strony klientów. Po pierwszych miesiącach działalności okazało się, że inwestycja jest trafiona. Jest to związane m. in. z tym, że zakupiony sprzęt

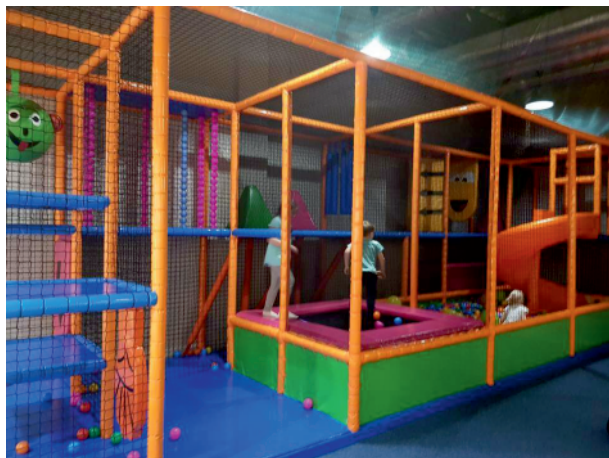
jest najwyższej jakości, z wszelkimi niezbędnymi atestami i bardzo atrakcyjny dla maluchów.

PLANY ROZWOJU FIRMY:

Rozpoczęcie współpracy z FDPA i atrakcyjność finansowania pozwoliły firmie podjąć decyzję o dalszym rozwoju. Kolejna pożyczka zostanie przeznaczona na otwarcie mini siłowni dla dzieci, zlokalizowanej w Centrum Sportowym, gdzie znajduje się siłownia dla dorosłych czynna 24h na dobę. Będzie to uzupełnieniem oferty dla rodziców odwiedzających tę siłownię. Rodzice w spokoju będą ćwiczyć, mając pozostawione dzieci pod opieką osób z wykształceniem pedagogicznym i sportowym. Siłownia będzie zlokalizowana w Centrum Handlowym. Ta decyzja poprzedzona została badaniem rynku i wizytą w kilku podobnych miejscach w Polsce oraz udziałem w targach branżowych. Na kolejne lata zaplanowano stworzenie miejsca do organizowania pikników i imprez kończących sptywy rzeką Radomką. Do tego celu pani

Małgorzata wykorzysta nieruchomość, której jest właścicielką, zlokalizowaną nad brzegiem. W tym przedsięwzięciu prawdopodobnie również będzie uczestniczyć FDPA.

MEDIA FACTORY

NAZWA FIRMY: MEDIA FACTORY ANNA JASTRZĘBSKA

BENEFICJENT: ANNA JASTRZĘBSKA

ROK ZAŁOŻENIA: 2011

LOKALIZACJA: SIEDLCE (WOJ. MAZOWIECKIE)

WWW.MEDIAFACTORY.PRO

MEDIA FACTORY.
PRACOWNIA REKLAMY

KILKA SŁÓW O FIRMIE:

Firma Media Factory, której właścicielką jest pani Anna Jastrzębska świadczy usługi w branży reklamowej. Proponuje oryginalne pomysły, nieszablonowe rozwiązania, gwarantuje indywidualne podejście do każdego zleceniodawcy. – *Kilka lat pracy w branży reklamowej, pozwoliło nam dobrze poznać naszych Klientów i zdefiniować ich potrzeby, aby wykonywane przez nas projekty budowały wartość firmy i stawiały ją przed konkurencją. Wiemy jak ważna jest profesjonalna obsługa ukierunkowana na odbiorców ceniących dobry smak, najwyższą jakość i elegancję – wyjaśnia właścicielka. Wizerunek firmy tworzymy kompleksowo – od projektu, poprzez druk, aż po wykonanie i montaż. Realizujemy zlecenia z zakresu projektowania graficznego, reklamy i marketingu. Tworzymy pojedyncze kreacje graficzne, jak i kompleksowe kampanie reklamowe. W naszym zespole znajdują się również specjaliści od budowania stron internetowych i projektowania logotypów po to, by identyfikacja wizualna firmy była kompletna.*

INWESTYCJA – PRZEZNACZENIE POŻYCZKI:

Fundusze pozyskane w FDPA pozwoliły na przeprowadzenie remontu siedziby firmy, który pozwolił na rozsze-

zenie zakresu świadczonych usług, oklejanie pojazdów i usprawnienie realizacji zleceń oraz na zakup plotera.

PLANY ROZWOJU FIRMY:

Firma planuje stały rozwój, zarówno poprzez poszerzenie zakresu umiejętności pracowników, jak również oferowanych klientom usług.

NATUR-TREND

NAZWA FIRMY: NATURALNY Z NATURY MARIA ANNA KAZIMIERCZUK

BENEFICJENT: MARIA ANNA KAZIMIERCZUK

ROK ZAŁOŻENIA: 2017

LOKALIZACJA: UL. PADEREWSKIEGO 6 LOK. 5.3 18-300 ZAMBRÓW

WWW.NATURTREND.PL

KILKA SŁÓW O FIRMIE:

Pani Maria postawiła na sklep z artykułami o naturalnym, pozbawionym konserwantów składzie. – *Od 2017 roku prowadzę sklep z ekologiczną żywnością, ziołami oraz z kosmetykami i chemią wyprodukowanymi na bazie naturalnych składników. W sklepie posiadam szeroki asortyment artykułów bez konserwantów i sztucznych barwników dla osób troszczących się o to, co jedzą, dla dbających o linię lub będących na diecie, a także dla dzieci, osób starszych, alergików* – wyjaśnia. Sklep znajduje się w ścisłym centrum Zambrowa. – *W sprzedaży posiadam produkty dzięki, którym dostarczymy swojemu organizmowi mniej toksyn, zaś więcej naturalnych elementów, efektywnie wspomagających jego prawidłowe funkcjonowanie* – wyjaśnia pani Maria, właścicielka sklepu.

INWESTYCJA – PRZEZNACZENIE POŻYCZKI:

Pożyczka przeznaczona została na finansowanie kosztów reklamy, zakup towarów handlowych oraz zakup mebli na wczesnym etapie powstania działalności gospodarczej.

PLANY ROZWOJU FIRMY:

Właścicielka cały czas poszukuje nowych planów rozwoju firmy. – *Cały czas szukam nowych dostawców od których będę zamawiała oprócz towarów spożywczych, chemię i kosmetyki bez parabenów, bez sls i bez sls. Nawiązałam kontakt z piekarnią, która zaopatruje sklep w świeże pieczywo oraz z rolnikami, którzy będą zaopatrywać sklep w ekologiczne owoce i warzywa. Chcę, żeby każdy klient wyszedł ze sklepu zadowolony* – tłumaczy pani Maria.

POŻYCZKOBIORCY

PODSUMOWANIE FINANSOWE

AKTYWA	Stan (w zł i gr.) na dzień:	
	31.12.2016 r.	31.12.2017 r.
Aktywa trwałe	45 190 025,77	42 607 710,2
Wartości niematerialne i prawne	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	3 262 512,05	3 175 044,64
Środki trwałe, w tym:	3 262 512,05	3 175 044,64
grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	1 032 294,39	1 032 039,03
budynki, lokale, obiekty inżynierii lądowej (w tym spółdzielcze prawo do lokalu)	2 192 551,37	2 122 838,57
urządzenia techniczne i maszyny	8 485,41	2 121,21
środki transportu	19 166,55	9 966,51
inne środki trwałe	509,17	0
inwestycje w obce środki trwałe	9 505,16	8 079,32
Środki trwałe w budowie	0	0
Należności długoterminowe	41 915 114,03	39 431 665,56
Inwestycje długoterminowe	0	1 000
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12 399,69	0
Aktywa obrotowe	57 210 216,52	52 764 197,78
Zapasy, w tym:	12 206,15	22 423,24
Półprodukty i produkty w toku	0	10 024,06
Zaliczki na poczet dostaw	12 206,15	12 399,18
Należności krótkoterminowe, w tym:	25 594 241,42	27 095 213,57
z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12-tu miesięcy	4 790,17	204,56
z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	8	0
inne należności	25 589 443,25	27 095 009,01
Inwestycje krótkoterminowe, w tym:	31 382 692,06	25 487 215,12
Krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	31 382 692,06	25 487 215,12
środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	7711 884,19	12 093 251,55
lokaty bankowe	23 670 807,87	13 393 963,57
Inne inwestycje krótkoterminowe	0	0
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	221 076,89	159 345,85
Należne wpłaty na fundusz statutowy	0	0
RAZEM AKTYWA	102 400 242,29	95 371 907,98

PASYWA

Fundusze własne

Fundusz statutowy

Fundusz zapasowy

Fundusz zapasowy działalności statutowej

Fundusz zapasowy działalności gospodarczej

Fundusz rezerwowy z aktualizacji wyceny

Fundusz rezerwowy działalności pożyczkowej

Zysk (Strata) lat ubiegłych

Zysk (Strata) netto za rok obrotowy

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania

Zobowiązania długoterminowe, w tym:

kredyty i pożyczki

inne (pozostałe)

Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:

kredyty i pożyczki

zobowiązania z tyt. dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 m-cy

zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń

zobowiązania z tytułu wynagrodzeń

inne zobowiązania

Fundusze specjalne

Fundusze pożyczkowe

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Rozliczenia międzyokresowe

RAZEM PASYWA

Stan (w zł i gr.) na dzień:

31.12.2016 r.

40 451 490,61

1 190 978,52

4 187 905,93

3 352 883,47

835 022,46

0

34 153 552,83

0

919 053,33

61 948 751,68

0

8 470 988,46

57 266,89

8 413 721,57

53127900,27

39 013,68

41 143,39

174 192,54

0

3 516 415,19

49 357 135,47

49 353 489,96

3 645,51

349 862,95

102 400 242,3

31.12.2017 r.

43 139 936,81

1 190 978,52

4 816 209,68

3 969 492,57

846 717,11

0

35 366 507,65

1 040 652,1

725 588,86

52 231 971,17

0

6 537 701,71

18 250,77

6 519 450,94

44907580,32

39 013,68

31 094,38

127 292,57

104 374,21

4 226 238,79

40 379 566,69

40 378 405,21

1 161,48

786 689,14

95 371 907,98

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za rok obrotowy 2017

Koszty działalności pożyczkowej Wyszczególnienie	Kwoty (w zł i gr.) za okres:	
	01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.	01.01.2017 r. – 31.12.2017 r.
Przychody nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	702 831,76	449 895,81
Koszty nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	1 109 381,28	814 763,20
Zysk (strata) z działalności statutowej	-406 549,52	-364 867,39
Przychody z działalności gospodarczej	4 411 084,66	4 383 646,27
Przychody działalności pożyczkowej	4 360 029,89	4 332 535,08
Przychody netto ze sprzedaży usług	51 054,77	51 111,19
Koszty działalności gospodarczej	3 272 933,77	3 132 816,65
Koszty działalności pożyczkowej	3 251 081,29	3 105 763,66
Koszt wytworzenia sprzedanych usług	21 852,48	27 052,99
Zysk (strata) z działalności gospodarczej	1 138 150,89	1 250 829,62
Koszty ogólnego zarządu	89 848,73	0,00
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	641 752,64	885 962,23
Pozostałe przychody operacyjne	226 220,26	117 743,87
Pozostałe koszty operacyjne	404 249,00	653 489,29
Przychody finansowe	577 271,62	427 599,92
Koszty finansowe	732,19	932,87
Zysk (strata) brutto	1 040 263,33	776 883,86
Podatek dochodowy	121 210,00	51 295,00
Zysk (strata) netto	919 053,33	725 588,86

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Rady Fundacji,
Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Fundacji na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, ul. Gombrowicza 19, na które składa się:

1. wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
2. bilans sporządzony na dzień 31.12.2017 r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **95 371 907,98 zł**,
3. rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. wykazujący zysk netto w wysokości **725 588,86 zł**,
4. dodatkowe informacje i objaśnienia.

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, a także Statutem Fundacji.

Kierownik jednostki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporzą-

dzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki oraz członkowie Rady Fundacji są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialności biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089) („ustawa o biegłych rewidentach”),
- 2) Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. w związku z uchwałą nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu.

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania od-powiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownictwo jednostki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Kluczowy Biegły Rewident

Jarosław Stefaniak
Biegły Rewident
Nr ew. 10832

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanej jednostki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw jednostki przez Kierownictwo jednostki obecnie lub w przyszłości.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31.12.2017 r. oraz jej wynik finansowy za rok obrotowy od 01.01.2017 do 31.12.2017 r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości, prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa i Statutem Fundacji.

Data wydania opinii: Warszawa, 30 marca 2018 r.

**Działający w imieniu: Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – AUDYT Sp. z o.o.,
Warszawa, ul. Kałęska 8, Nr ewidencyjny 2558**

Jarosław Stefaniak
Wiceprezes Zarządu
Biegły Rewident
Nr ew. 10832

ZESPÓŁ FUNDACJI I KONTAKT

Rada Fundacji

Przewodniczący Rady
Wiceprzewodniczący Rady
Sekretarz Rady
Członek Rady
Członek Rady
Członek Rady
Członek Rady

prof. dr hab. Jerzy Wilkin
dr Andrzej Hałasiewicz
Urszula Budzich-Tabor
dr Krzysztof Mularczyk
Wojciech Paciorkiewicz
dr hab. Piotr Gradziuk
Grzegorz Galusek

Zarząd Fundacji

Prezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu

Monika Szymańska
Katarzyna Sabarańska

Pracownicy Fundacji

BIURO W WARSZAWIE

ul. Gombrowicza 19, 01-682 Warszawa
tel.: 22 864 03 90, fax: 22 864 03 61
e-mail: fdpa@fdpa.org.pl

Główna księgowa
Księgowa
Koordynator finansowy
Specjalista ds. monitoringu i windykacji
Specjalista ds. rozliczeń funduszu pożyczkowego

Ewa Kurek
Agnieszka Wołek
Marek Skowronek
Paulina Sabarańska
Anna Chmura

Specjalista ds. pożyczek
Specjalista ds. pożyczek
Analityk pożyczkowy
Analityk pożyczkowy
Kierownik działu rozwoju obszarów wiejskich i promocji
Specjalista ds. rozwoju obszarów wiejskich
Specjalista ds. rozwoju obszarów wiejskich
Starszy specjalista ds. projektów szkoleniowo-doradczych
Asystentka zarządu/Sekretarka

BIURO TERENOWE W NOWYM SĄCZU (woj. małopolskie)

ul. Tarnowska 28, 33 -300 Nowy Sącz

tel./faks: 18 441 35 66

e-mail: nowysacz@fdpa.org.pl

Kierownik biura terenowego

Starszy oficer pożyczkowy

BIURO TERENOWE W SIEDLCACH (woj. mazowieckie)

ul. Starowiejska 37, 08-110 Siedlce

tel./faks: 25 644 66 15

e-mail: siedlce@fdpa.org.pl

Kierownik biura terenowego

Oficer pożyczkowy

BIURO TERENOWE W PŁOCKU (woj. mazowieckie)

ul. Nowy Rynek 8 lok. 24/25, 09-402 Płock

tel./faks: 24 268 90 60

e-mail: plock@fdpa.org.pl

Kierownik biura terenowego

Starszy oficer pożyczkowy

Martyna Sawka
Agnieszka Szczepaniak
Monika Mondzelewska
Joanna Szymczak
dr Karolina Witeska-Chmielewska
dr Sylwia Konopacka-Bąk
Monika Banaś-Samartzi
Ewa Stygienko
Paulina Dymińska

Elżbieta Petryla
Łukasz Pasiut

Katarzyna Bułakowska
Edyta Włodarczyk

Maria Lemanowicz-Owsik
Agnieszka Stobiecka

BIURO TERENOWE W RADOMIU (woj. mazowieckie)

ul. Gazowa 4/211, 26-600 Radom

tel.: 48 332 14 90

e-mail: w.makulski@fdpa.org.pl

Kierownik biura terenowego

Starszy oficer pożyczkowy

Witold Makulski

Aneta Kibler

BIURO TERENOWE W ZAMBROWIE (woj. podlaskie)

ul. Fabryczna 3a p.15, 18-300 Zambrów

tel.: 86 276 01 56

e-mail: zambrow@fdpa.org.pl

Kierownik biura

Oficer pożyczkowy

Marta Orłowska

Dorota Danilczuk

BIURO TERENOWE W POŁCZYNIE ZDRÓJ (woj. zachodniopomorskie)

ul. Koszalińska 8a, 78-300 Połczyn Zdrój

tel./faks: 94 366 33 30

e-mail: polczyn@fdpa.org.pl

Kierownik biura

Oficer pożyczkowy

Małgorzata Kubiak

Irena Domitrz

Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

ul. Gombrowicza 19

01-682 Warszawa

telefon: +48 22 684 03 90

faks: +48 22 864 03 61

www.fdpa.org.pl

2017

for
all